

PERUSOPETUS

Toiminnan kuvaus

Toiminta-ajatuksena Hartolan kunnassa on turvallinen, yhteistyökykyinen, avoin ja opetustasoltaan kehittyvä, ihmisyyttä arvostava ja työntekoon kannustava peruskoulutus. Toimintaa ja tavoitteita arvioidaan vuosittain koulun itsensä tekemin arvioinnein ja yhtenäisellä maakunnallisella arvioinnilla kolmen vuoden välein.

Perusopetus järjestetään Hartolan Yhtenäiskoulussa, joka toimii kahdessa eri toimipaikassa. Alakoulun tiloissa on 1-5 luokkien luokanopetus sekä vammaisopetus 1-9 luokkien oppilaille. Yläkoulun tiloissa on pääosa 7-9 luokkien aineenopetuksesta sekä 6. luokan luokanopetus. Käsityön, musiikin ja kuvataiteen opetus järjestetään kaikkien luokkien oppilaille alakoulun tiloissa. Esikouluopetus on päiväkotikiinteistössä Vantussa, jossa myös järjestetään pidennettyyn 11-vuotiseen oppivelvollisuuteen kuuluva ensimmäinen kouluvuosi.

Koulun toiminnalliset tavoitteet määritellään lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuvassa työsuunnitelmassa.

Toiminnan painopistealueet 2011-2013

Tulevien vuosien toiminnan keskeisiä osa-alueita ovat: perusopetuksen laadun kehittäminen perusopetuksen kansallisten laatukriteerien pohjalta, uudistuvan opetussuunnitelman mukainen koulun toiminta sekä maakunnallisen tieto- ja viestintäteknologian strategian mukainen kehittämistyö.

Perusopetuksen laadun kehittäminen

Perusopetuksen kansallisten laatukriteereiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Perusopetuksen laadun osa-alueita ovat: johtaminen, henkilöstö, taloudelliset resurssit, arviointi, opetussuunnitelman toteuttaminen, opetus ja opetusjärjestelyt, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki, osallisuus ja vaikuttaminen, kodin ja koulun yhteistyö sekä fyysinen oppimisympäristö. Laadun kehittämistyötä varten nimetään laatuvaikuttaja ja laaturyhmä.

Uudistuva opetussuunnitelma

Laki perusopetuslain muuttamisesta on hyväksytty eduskunnassa kesäkuussa 2010. Opetuksen järjestäjien tulee ottaa kyseisen lain mukaiset opetussuunnitelmat käyttöön viimeistään 1. päivänä elokuuta 2011. Olennainen muutos aikaisempaan koskee erityisopetusta. Lakimuutos vahvistaa esi- ja perusopetuksessa oppilaan oikeutta saada tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä mm. oppilaan oikeutta saada tukiovetusta ja osa-aikaista erityisopetusta. Tuki vahvistuu asteittain opetuksen yhteydessä annettavasta lyhytaikaisesta tuesta, tehostettuun tukeen ja erityiseen tukeen.

Tieto- ja viestintäteknologian kehittämissuunnitelma 2010-2013

Hartolan kunnan sivistyslautakunta on hyväksynyt Päijät-Hämeen kuntien yhteisen perusopetuksen tieto- ja viestintäteknologian kehittämissuunnitelman vuosille 2010-2013 ja sitoutunut osaltaan sitä noudattamaan edellytyksellä, että kehittämistoimiin saadaan myös ulkopuolista rahoitusta. Tieto- ja viestintäteknologian kehittämissuunnitelma sisältää kaikkien tieto- ja viestintäteknologian liittyvien osa-alueiden määrätietoisesti kehittämisen kaikissa mukana olevissa kunnissa yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

Suunnitelman mukaan tieto- ja viestintäteknikan opetusikäyttö on opetustoimintaa ja opetuksen kehittämistä ja se koskee kaikkia perusopetuksen opettajia. Opettajien tieto- ja viestintäteknisen osaamisen lisäämisen kautta oppilaiden oppimismahdollisuudet lisääntyvät ja monipuolistuvat. Kehittämishankkeen talousarvio sisältää mm. verkko-, laitteisto-, ohjelmisto-, ylläpito ja koulutuskustannuksia.

Toimintaympäristön muutos 2011-2013

Hartolan perusopetuksen oppilasmäärä laskee edelleen, jolloin tämä asettaa haasteita varsinkin pätevän aineenopetuksen järjestämiselle. Oppilasmäärän vähenemiseen varaudutaan mm. tarvittavien henkilöstöresurssien kartoituksella. Myös mahdollisessa rekrytoinnissa otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset. Opettajien lisä- ja täydennyskoulutuksen tarve tulee myös kasvamaan, kun opettajalle joudutaan tarjoamaan muiden kuin oman oppiaineen tunteja. Ikäluokkien pienentyessä voidaan suunnitella myös esikouluopetuksen järjestämistä osittain tai kokonaan koulun yhteydessä.

Hartolan Yhtenäiskoulun rakennushankkeen suunnitelma tähtää siihen, että koko yhtenäiskoulun toiminta siirtyisi alakoulun tiloihin syksyllä 2014. Jotta siirtyminen olisi mahdollista, on tarpeen rakentaa mm. aineenopetukselle lisätilaa rakennushankesuunnitelman mukaisesti. Perusopetuksen järjestäminen pienenevälle oppilasmäärälle kahdessa eri toimipaikassa nostaa oppilaskohtaisia kiinteistökuulumuksia ja koulun työjärjestyksen laatiminen muuttuu mahdottomaksi kun on useita luokan- ja aineenopetukselle yhteisiä opettajia. Samoin oppilashuollon tukipalvelut ovat paremmin oppilaan saatavilla kun toimintaa ei jouduta jakamaan kahden toimipaikan kesken.

Syksyllä 2011 uudistuva opetussuunnitelma lisää tukiopetuksen, osa-aikaisen erityisopetuksen ja koulunkäyntiavustajien tarvetta kun oppilaalle pyritään takaamaan riittävä ja varhainen tuki koulunkäyntiinsä. Myös Hartolassa toimivien lastensuojeluyksiköiden lisääntyminen ja toiminnan laajeneminen lisää koulun tukipalvelujen tarvetta.

Talousarvio 2011

Koulun lukuvuotta 2010-2011 toiminnalliset tavoitteet työsuunnitelman mukaisesti ovat: oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki sekä oppimisympäristön turvallisuus. Nämä tavoitteet pohjautuvat keväällä 2010 järjestetyn maakunnallisen perusopetuksen arviointikyselyn tuloksiin ja perusopetuksen laatukriteeristöön.

Elokuussa 2011 voimaan tulevan opetussuunnitelmauudistuksen mukainen Hartolan kunnan opetussuunnitelma laaditaan ja opetussuunnitelman ja perusopetuslakimuutoksen mukaiset toimenpiteet otetaan käyttöön. Tämä edellyttää opetussuunnitelmatyön resursointia ja opettajien perehdyttämistä uudistuviin säännöksiin.

Yhtenäiskoulun rakennushankkeen mukaiseen suunnittelutyöhön tarvitaan teknisen osaamisen koulun henkilöstön asiantuntemusta. Tämä vaatii resursointia suunnittelutyöhön.

Hanketoiminta 2011-2013

Tehostetun ja erityisen tuen kehittäminen 2010-2011

Opetushallitus on myöntänyt valtionavustusta tehostetun ja erityisen tuen kehittämistoimintaan vuodelle 2011. Valtionavustus on myönnetty Lahden kaupungille ja Lahden kanssa yhteisesti rahoitusta hakeneille: Asikkala, Hartola, Heinola, Nastola, Sysmä ja Padasjoki. Koko avustuksen suu-

ruus on 250 000 euroa, josta Hartolan osuus on 13 000 euroa. Avustusta käytetään kehittämistyön tulosten vakiinnuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin, kehittämistoiminnasta tai koulutukseen osallistumisesta aiheutuviin sijais- ja matkakustannuksiin sekä konsultaatio- ja kouluttajapalkkioihin.

Osaava-ohjelman mukainen kehittäminen 2010-2011

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt avustusta 180 000 euroa käytettäväksi Päijät-Hämeen alueellinen osaava ohjelma ja sen toteuttamissuunnitelma –hankkeen kustannuksiin. Osaava ohjelman rahoitus käytetään opettajien tv-taitojen lisäämiseen, perusopetuksen laatukriteerien käyttöönottoon ja lukion opettajien ohjausosaamisen lisäämiseen.

Perusopetuksen laatukriteerien käyttöönotto 2010-2011

Opetusministeriö on myöntänyt valtion erityisavustusta Hartolan kunnalle 5000 euroa perusopetuksen laatukriteerien käyttöönottamiseksi. Valtionavustusta käytetään laatuvaastavien palkkaukseen, laaturyhmien ylimääräisiin palkkakustannuksiin ja matkakustannuksiin sekä painatus- ja verkkomateriaalikustannuksiin.

Kerhotoiminnan kehittäminen 2010-2011

Opetushallitus on myöntänyt Hartolan kunnalle 5000 euroa valtionavustusta kerhotoiminnan kehittämiseen. Avustusta käytetään kerhotoiminnan kehittämisestä ja järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Perusopetus pyritään järjestämään taloudellisesti kuitenkin tinkimättä opetuksen laadusta. Perusopetuksen laatua kehitetään ja arvioidaan pohjautuen kansallisiin perusopetuksen laatukriteereihin. Opetusryhmän maksimikoko on 25 oppilasta ja taitoaineissa sekä fysiikassa ja kemiassa pyritään suositusten mukaisiin ryhmäkokoisiin työskentelyn turvallisuuden takaamiseksi. Esimerkiksi teknisissä töissä suositusten mukainen ryhmäkoko on 16.

Pätevä opetus pyritään takaamaan tukemalla opettajien täydennys- ja lisäkoulutusta. Peruskoulun jälkeistä syrjäytymistä ehkäistään oppilaanohjaajan ja opettajan oppilaalle antamalla ohjauksella sekä moniammatillisella yhteistyöllä.

Henkilöstön ammattitaidon kehittyminen ja työhyvinvointia tuetaan tarjoamalla mahdollisuus osallistua koulun toimintaa edistävään koulutukseen ja työhönohjaukseen.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Yhteistyötä naapurikuntien kanssa kehitetään edelleen. Yhteistyön muotoja ovat mm. maakunnalliset ja kuntien yhteiset hankkeet sekä hankkeisiin liittyvä suunnittelu ja tapahtumien järjestäminen. Hartola on mukana useissa Päijät-Hämeen maakunnallisissa perusopetuksen hankkeissa ja tekee yhteistyötä erityisesti Sysmän kanssa hanketoiminnan suunnittelussa, raportoinnissa ja toteuttamisessa. Yhteisen hanketoiminnan avulla kehitetään kunnan perusopetusta, laajennetaan toimijoiden yhteistyöverkostoja ja saadaan kunnalle lisäresursseja mm. koulutukseen. Myös kuntien yhteisten koulutusten järjestäminen opetushenkilöstölle on tarkoituksenmukaista.

Ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut henkilöstö on perusopetuksen laadun kannalta olennainen tekijä. Kunnan omien päätoimisten viranhaltijoiden ja työntekijöiden osaamista laajentamalla voidaan parhaiten vastata henkilöstötarpeen muutoksiin oppilasmäärän vähentyessä. Tällä hetkellä

Hartolalla ja Sysmällä on yhteinen tyttöjen liikunnan opettaja ja musiikin tuntiopettaja. Pätevän aineenopetuksen takaamiseksi tavoitteena on edelleen myös kartoittaa kuntien välisen yhteistyön mahdollisuuksia opetuksen järjestämisessä silloin, kun se on tarpeellista. Myös erityisopetuksen osalta Sysmän ja Hartolan välillä tehdään yhteistyötä sopimus pohjaisesti.

PERUSOPETUKSEN TUNNUSLUKUJA					
Lukumäärä	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Oppilasmäärä	310	285	267	261	249
Päätöimiset opettajat	27	26,5	26	26	26
Koulunkäyntiavustajat	7	8	9	9	9
Henkilöstön koulutus työpäivinä		61	62	62	62
Päätötodistuksien lukumäärä	40	47	31	32	42

PERUSOPETUKSEN TUNNUSLUKUJA					
Lukumäärä	TP 2009	TA 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013
Tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat lukumäärä		37	37	36	34
Tehostetun tuen piirissä olevat oppilaat (prosenttia)		13,0 %	13,9 %	13,8 %	13,7 %
Erityisen tuen piirissä olevat oppilaat lukumäärä		23	22	21	20
Erityisen tuen piirissä olevat oppilaat (prosenttia)		8,1 %	8,2 %	8,0 %	8,0 %
Perusopetuksen kustannukset ilman vammaisopetusta (eur./oppilas)	7 571 €	8 369 €	8 440 €	8 600 €	8 600 €
Ainepätevyys/ vähintään perusopinnot % viikkotunneista		91,0 %	92,0 %	93,0 %	94,0 %

TALOUS

Perusopetus	TP 2009	TA 2010	TA 2011	2010-2011	Pros.	TS 2012	TS 2013
Toimintatulot	77 136	9 000	110 070	-101 070		110 070	110 070
Toimintamenot	-2 099 930	-2 160 365	-2 098 761	-61 604		-2 368 546	-2 389 087
Sisäiset tulot	19 246	34 280					
Sisäiset menot	-488 666	-539 346	-403 958	-135 388		-403 958	-403 958
Netto	-2 492 214	-2 656 431	-2 392 649	-263 782		-2 662 434	-2 682 975

RUOKAHUOLTO

Kunnassa toimii keskuskeittiö alakoululla, jossa valmistetaan ateriat perusopetuksen ja päivähoidon asiakkaille. Ateriat kuljetetaan yläkoululle ja päivähoidon jakelukeittiöille. Ruokahuollossa on yhteensä 4 työntekijää, joista yksi työskentelee pääasiassa yläkoululla, yksi Päiväkotia Vantussa ja kaksi keskuskeittiössä. Emäntä vastaa materiaalien tilauksesta, jotka on kilpailutettu Lahden hankinta-

renkaan kautta. Loma-aikoina ruoka hankitaan terveystieteiden keskuksen keittiöstä, josta vastaa Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveystieteiden keskus.

TALOUS

Ruokahuolto	TP 2009	TA 2010	TA 2011	2010-2011	Pros.	TS 2012	TS 2013
Toimintatulot			1 000	-1 000		1 000	1 000
Toimintamenot			-205 213	205 213		-232 813	-232 813
Sisäiset tulot							
Sisäiset menot			-107 250	107 250		-107 250	-107 250
Netto	0	0	-311 463	311 463		-339 063	-339 063